

Senátorka Kovářová: O maličkostech se v Senátu debatuje hodiny, o podstatných věcech minuty

- editor007 | 12. června 2024

ČESKO: Zákony musí platit všude, a ty Parkinsonovy jsou nesmrtelné, na rozdíl od těch fyzikálních, které se v poslední době snažíme ignorovat.

Jeden z Parkinsonových zákonů tvrdí, že nejdéle se debatuje o blbostech, jako je zvýšení platu svačínářky, zatímco důležité a složité věci, války a státní rozpočty, procházejí skoro bez povšimnutí. Tenhle zákon pochopitelně platí i v českém Senátu, jak lze ilustrovat na poslední schůzi z minulého týdne, kdy jsme měli na programu více než dvacet bodů.

Některé body byly nepodstatné prkotiny – třeba redefinice znásilnění, která žádného násilníka neodradí, a ani obětem příliš nepomůže, nebo zákon o vodách ukládající prevenci, jež je už dávno součástí českého práva, anebo úlevy pro ukrajinské lékaře, aby u nás mohli jednodušeji opravovat zuby. O těchto zákonech a drobnostech jim podobných se minulý týden prodebatovala spousta hodin. Za mikrofonem se střídali senátoři ze všech politických stran, kteří všem těm mikronovinám nadšeně provolávali slávu. Z jejich projevů bylo zřejmé, že všechny ty nádherné novely beze změn za chvíli Senátem projdou.

Pak den poněkud pokročil, na český Senát padla tma, řady senátorů prořídly, a ti zbylí po deseti hodinách debatování klímali a pospávali. Teprve po deváté hodině večer přišla na řadu největší změna českého procesního práva za poslední osmdesát let: nový zákon o hromadném občanském řízení soudním, lidově zvaný „hromadné žaloby“. Americké kukaččí vejce našemu právu cizí a nepřírozené. A také nebezpečné. To se dá dohromady deset spotřebitelů, kteří se za tučnou odměnu nechají zastoupit speciální spotřebitelskou organizací, jež zažaluje bohatou firmu či mezinárodní korporaci o velké výpalné. Žalovaná (například firma Coca Cola, Nike nebo Mercedes, ale možná také obec, kraj nebo celý stát) radši skupině spotřebitelů zaplatí, než aby byla vláčena českými soudy, a její pověst byla pošlapávána v médiích. Hromadné žaloby přinášejí nový proces, nové právo, nové instituty, nový a dosud neznámý svět. A rizika, dostatečně známá ze zahraničí: náklady, které v konečném důsledku zaplatí opět spotřebitel, a šikanózní návrhy coby šikovní nástroj konkurenčního boje. A ejhle, co nastalo v hluboké noci v konírně Valdštejnského paláce? S polemikou k hromadným žalobám jsem vystoupila jediná, a během několika minut Senát ten obrovský průlom do českého práva jako nepodstatnou drobnost rychle schválil.

Typická ukázka českého Parkinsona: o prkotinách diskutujeme mnoho hodin, zatímco zásadní změny projdou bez povšimnutí. Taky se plasticky ukazuje, jak zásadní je pořadí projednávaných bodů. Kdo sestavuje program, ten ovlivňuje rozhodování skoro víc než jednotliví členové parlamentu. Ráno jsou totiž všichni ústavní činitelé odpočinutí a nažhavení diskutovat. Po obědě jsou zklidnění jídlem a patřičně zpomalení, a po deváté večer už mnozí odpadávají a chystají se na odchod domů. Na projednání nejdůležitějších bodů tak zařazením na konec zůstane mnohem méně času než na body, které jsou zařazeny na začátku.

Ať žije profesor Parkinson a britský seriál „Jistě, pane ministře“. Smějeme se vtipným replikám sira Humphreye Applebyho, a přitom zapomínáme, že to na schůzích po celém světě funguje stejně. Čest výjimkám, pokud existují. Za svůj profesní život jsem je však bohužel nezažila.

AUTOR: Daniela Kovářová

[ZDROJ](#)